

ADIYAMAN SES GÖNÜLLERİ DEPREM ÇALIŞMALARI RAPORU

(15-22 Nisan 2023)

15 -22 Nisan 2023 tarihleri arasında Adıyaman deprem bölgesindeki çalışmayı **Aydın ve İzmir** şube gönüllerimiz **Bitlis, Van ve Urfa** tabip odaları adına gelen kendileri de SES üyesi olan gönüller ile ve Adıyaman SES şubeden arkadaşlarla birlikte çalışmalar yürütüldü. Yapılan çalışmalar ve tespitlere ilişkin bilgilendirme notu aşağıda ki gibidir.

SES/ TTB ekibi olarak bu hafta ziyaret ettiğimiz Kömür Belediyesi, Gebelik, Koru, Yaylakonak beldesi (Özavcı, Karaçalı, Cartdere, Küme evleri)Ulubey Mezrası, Kazni, Şerefli, Dandırmaz, İncekoz, Çimenko, Göztepe, Büyük Kırıklı, Kuşakkaya, Dardagan köyleri ile merkezdeki Sümerpark, Narlı kuyu , Üçgenpark ve dağınık çadır alanları ile ilgili mevcut durumu, yaptıklarımızı, ihtiyaçları ve önerilerimizi gidilen yerlerdeki çalışmanın düzeni açısından 'alan defterine' geçirdik.

Şehrin genelinde çadırlarda konaklamaya devam edildiği yeterince konteyner bulunmadığı sadece belli başlı birkaç yerde konteyner alanları olduğu görüldü. Çadırlarda genellikle kadın ve çocuk temelli ihtiyaçların çoğunlukta olduğu gözlemlendi. Sümerpark çadırında çocuk psikiyatrisi hekim arkadaş çocukların genel muayene ve psikolojik muayenelerini gerçekleştirdi. Bunun yanında kadın üreme sağlığı, bağışıklık, hijyen ve meme muayenesi eğitimleri verildi. Genel olarak toplu yaşanan çadır kentlerde tuvaletlerin yeterli olmadığı banyo ve hijyen kurallarının çok gerçekleştirilemediği görüldü. Narlıkuyu'daki çadır alanındaki Genç Sağlıkçılar sağlık çalışması, Feministler kadın çalışmalarını koordineli olarak yürütüyorlar. Bunların dışında da şehrin genelinde sokak aralarında yıkılan hasarlı evlerin yakınında çok sayıda denetimsiz dolayısıyla hizmetsiz çadırlar bulunmakta.

Kentin genelinde yapılan çocuk ruh sağlığı çalışmaları sonucunda sahada çocukların ciddi manada psikolojik desteğe ihtiyacı olduğu gözlemlendi. Kentin çalışan tek hastanesinde tek çocuk psikiyatri polikliniği olduğu öğrenildi. Ancak kentte toplu ulaşımın eski haline dönmemiş olması, kent sakinlerinin problemlerini tanımlayamaması, verilen poliklinik hizmetinden nüfusun bir kısmının haberdar olmaması ve başka öncelikli ihtiyaçların söz konusu olması nedeniyle polikliniklerin efektif hizmet vermekte güçlük çektiği görüldü. Ayrıca kentte barınmaya devam eden nüfusun dağınık bir yerleşime sahip olması, değerlendirme yapılacak alanın genişliği ve çocuk nüfusun kalabalık olması nedeniyle sahada triaj değerlendirmesi yapacak kalabalık bir ekibe gereksinim duyulduğu da tespit edildi. Mevcut problemlerin çözümüne yönelik yapılabilecekler sırasıyla şu şekilde belirlendi:

Sahada ve toplum nezdinde çocuk ruh sağlığına dair farkındalığın artırılması, sahada psikolojik desteğe ihtiyacı olan çocukların belirlenmesi için ekipler kurulması veya mevcut ekiplere bu konuda eğitim/bilgilendirme desteği sağlanması, mevcut ekiplerin organizasyonunu/koordinasyonunu ve iletişimini sağlayacak bir network kurulması veya görev paylaşımı yapılması, belirlenen riskli çocukların hastanede sürdürülen poliklinik hizmetine erişiminin sağlanması, hastaneye erişim konusunda yaşanabilecek problemler göz önünde bulundurularak çocuk ve yetişkin ruh sağlığı hizmeti verebilecek mobil ekipler oluşturulması, elde edilen verilerin işlenebilmesi ve belirlenen çocukların ve yetişkinlerin

takiplerinin sürdürülebilmesi adına kapsayıcı/ulaşılabilir bir veri tabanı oluşturulması, elde edilen veriler ve sahada edinilen tecrübeler sonucu yapılacak geri bildirimlerle sistemin aksaklıklarının giderilerek uzun vadeli sürdürülebilir bir çalışma planı oluşturulması.

Adıyaman Bölgesinde çalışmalara katılmak isteyen gönüllü derneklerle birlikte, düzenli ve düzensiz çadırlar ziyaret edilip eksiklikler tespit edildi. Çadırlarda genellikle kadın ve çocukların ağırlıklı olduğu gözlemlendi. Yapılan muayenelerde vajinit, genital mantar, idrar yolu enfeksiyonu, ishal, kabızlık, adet düzensizliği, anksiyete bozukluğu, beslenme bozuklukları, uykusuzluk, kaşıntı, uyuz, baş ağrısı, sırt ağrısı, egzema gibi hastalıklar tespit edildi. Buna yönelik olarak öneriler verildi, tedaviler uygulandı gerekli ilaçlar dağıtıldı. Kadınlar belirli bir alanda toplanılarak kadın sağlığı, üreme sağlığı, hijyen, beslenme, meme CA, rahim kanseri, bağışıklama üzerine eğitimler detaylı bir şekilde verildi. Eğitimlerin içeriğine ait TTB ve SES in hazırladığı broşürler kadınlara anlatılarak dağıtıldı. Eğitimler esnasında özellikle göçmen kadınların sağlığa ulaşılabilirlik konusunda kaygılı oldukları gözlemlendi. Gidilen bölgeler düşünüldüğünde ulaşılabilir gezici sağlık hizmetinin aktif hale getirilmesinin çok önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak 1. Basamak Sağlık Hizmetlerinin ve Çevre Sağlığı hizmetlerinin koordineli olarak gezici ekiplerle yerinde eğitimlerle verilmesi sağlanmalıdır. Acilen deprem bölgesinde yaygın olarak KETEM ve Kadın Sağlığı Merkezli Poliklinikler açılmalıdır. Her türlü hizmetin özellikle ücretsiz olduğu vurgulanmalıdır.

Çadırlarda kolektif yaşamın çok aktif olmadığı iş yükünün yine kadın üzerinden gittiği, buna bağlı olarak kadınlarda tükenmişlik sendromu ve psikosomatik hastalıkların arttığı gözlemlendi.

Ayrıca şehir merkezinden köylere ve kırsala yoğun bir göç olduğundan ötürü kırsalda bir araya gelen aile nüfusunda artış meydana geldiğini tespit ettik. Bunun sonucunda da köylerde yaşayan kadınların iş yükünün normal koşula göre iki kat daha arttığı, köylerdeki kadınlarında da tükenmişlik sendromunun olduğu gözlemlendi. Bunun için kadınların kendine ayırabilecekleri bir zaman ve kadın yaşam alanı oluşturulması gerekmektedir.

Son iki gün Adıyaman Ses yönetimi, Van SES'ten gönüllü gelen kadın arkadaş ve aktivist arkadaşlar ile bayram programı ve yapılan çalışmaların değerlendirmeleri yapıldı. Deprem esnasında sağlık emekçilerinin aileleri ve yakınlarına taziye ziyaretleri yapıldı. Gerekli teslimler yapılarak çalışmalar bir sonraki SES ekibine aktarıldı. **25.04.2023**